

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT

ZAKLJUČNA PROJEKTNA NALOGA

SAŠA VIDMAR

2017

ZAKLJUČNA PROJEKTNA NALOGA

SAŠA VIDMAR

KOPER, 2017

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT

Zaključna projektna naloga

RAČUNOVODSKA ANALIZA POSLOVANJA
PODJETJA

Saša Vidmar

Koper, 2017

Mentor: izr. prof. dr. Franko Milost

POVZETEK

Zaključna projektna naloga obravnava računovodsko analizo poslovanja podjetja Konverzija d.o.o., ki se ukvarja s prodajo ličil prek spletne trgovine. Zaključna projektna naloga je razdeljena v dva sklopa. V prvem, teoretičnem sklopu so opisani računovodstvo, zgodovina računovodstva ter sestavine računovodstva. Podrobneje so predstavljene tudi gospodarske kategorije, ki jih spremlja računovodstvo, in temeljni računovodski izkazi. V drugem, praktičnem delu je predstavljeno in analizirano izbrano podjetje. Analiza je opravljena na podlagi računovodskih izkazov in z računovodskimi kazalniki za obdobje 2013–2015.

Ključne besede: računovodstvo, računovodski izkazi, bilanca stanja, izkaz poslovnega izida, analiza poslovanja, kazalniki poslovanja.

SUMMARY

This final project paper discusses the accounting analysis of business performance of the company Konverzija d.o.o., which deals with the sale of make-up through an online shop. The paper consists of two parts. The first, theoretical part, describes the accounting, accounting history, and the components of accounting. Economic categories, monitored by the accounting department, and primary financial statements are also presented in detail. The second, practical part, introduces and analyzes the selected company. The analysis is done on the basis of financial statements and with the help of financial indicators for the period 2013-2015.

Key words: accounting, financial statements, balance sheet, profit and loss account, business analysis, financial indicators.

UDK: 657(043.2)

VSEBINA

1	Uvod.....	1
1.1	Opredelevitev obravnavanega problema in teoretičnih izhodišč.....	1
1.2	Namen in cilji zaključne projektne naloge.....	1
1.3	Predvidene metode za doseganje ciljev zaključne projektne naloge	1
1.4	Predvidene predpostavke in omejitve pri obravnavanju problema	2
2	Računovodstvo.....	3
2.1	Zgodovina računovodstva	3
2.2	Sestavine računovodstva	3
2.2.1	Knjigovodstvo	4
2.2.2	Računovodsko predračunavanje	4
2.2.3	Računovodsko nadziranje.....	5
2.2.4	Računovodsko analiziranje.....	5
2.2.5	Računovodsko informiranje.....	6
3	Gospodarske kategorije, ki jih računovodstvo spremlja in proučuje	7
3.1	Stroški	7
3.2	Odhodki.....	9
3.3	Prihodki.....	9
3.4	Poslovni izid.....	10
3.5	Sredstva.....	11
3.6	Obveznosti do virov sredstev	12
4	Temeljni računovodski izkazi.....	14
4.1	Bilanca stanja	14
4.2	Izkaz poslovnega izida	15
4.3	Izkaz denarnih tokov	15
4.4	Izkaz gibanja kapitala.....	15
5	Računovodsko analiziranje poslovanja	17
6	Predstavitev podjetja.....	19
6.1	Bilanca stanja	20
6.2	Izkaz poslovnega izida	22
6.3	Izkaz bilančnega dobička	24
7	Analiza poslovanja podjetja s kazalniki poslovanja.....	25
7.1	Kazalniki stanja financiranja (vlaganja)	25
7.1.1	Stopnja lastniškosti financiranja	25
7.1.2	Stopnja dolžniškosti financiranja.....	26
7.2	Kazalniki investiranja (naložbenja)	27
7.2.1	Stopnja osnovnosti investiranja	27
7.2.2	Stopnja obratnosti investiranja	28
7.2.3	Stopnja finančnosti investiranja.....	28
7.3	Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja	29

7.3.1	Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	30
7.3.2	Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti – hitri koeficient	30
7.3.3	Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti – pospešeni koeficient	31
7.3.4	Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti – kratkoročni koeficient	32
7.4	Kazalniki obračanja.....	33
7.4.1	Koeficient obračanja obratnih sredstev	33
7.4.2	Koeficient obračanja zalog trgovskega blaga	34
7.4.3	Koeficient obračanja terjatev do kupcev	34
7.5	Kazalniki gospodarnosti.....	35
7.5.1	Koeficient gospodarnosti poslovanja.....	36
7.5.2	Koeficient celotne gospodarnosti	36
7.5.3	Stopnja dobičkonosnosti poslovnih prihodkov.....	37
7.5.4	Stopnja čiste dobičkonosnosti prihodkov	37
7.6	Kazalniki donosnosti.....	38
7.6.1	Čista donosnost kapitala – ROE.....	38
7.6.2	Čista donosnost sredstev – ROA	38
8	Sklep.....	40
	Literatura in viri.....	41

SLIKE

Slika 1: Izpeljana razčlenitev sredstev	11
Slika 2: Skrajšana shema bilance stanja	14
Slika 3: Mesto kazalnikov financiranja v bilanci stanja.....	25
Slika 4: Mesto kazalnikov investiranja v bilanci stanja	27
Slika 5: Mesto kazalnikov vodoravnega finančnega ustroja v bilanci stanja.....	29
Slika 6: Mesto koeficientov obračanja v računovodskih poročilih	33
Slika 7: Izkaz poslovnega izida kot podlaga sodil gospodarjenja.....	35

PREGLEDNICE

Preglednica 1: Bilanca stanja	21
Preglednica 2: Izkaz poslovnega izida	23
Preglednica 3: Izkaz bilančnega dobička	24

KRAJŠAVE

EBT	earnings before tax (poslovni izid pred davki)
EBIT	earnings before interest and tax (poslovni izid pred obrestmi in davki)
EBITDA	earnings before interest, taxes, depreciation and amortization (poslovni izid pred obrestmi, davki, odpisi in amortizacijo)
EUR	evro
EU	evropska unija
FIFO	first in first out (metoda zaporednih cen)
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
PSR	Pravila skrbnega računovodenja
ROA	return on assets (povrnitev sredstev)
ROE	return on equity (povrnitev kapitala)
SRS	Slovenski računovodski standardi
d. o. o.	družba z omejeno odgovornostjo
s. p.	samostojni podjetnik posameznik
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah – 1

1 UVOD

V uvodu predstavljamo opredelitev obravnavanega problema s teoretičnimi izhodišči, pa tudi cilje in namen zaključne projektne naloge, predvidene metode za doseganje ciljev ter omejitve pri obravnavanju problema.

1.1 Opredelitev obravnavanega problema in teoretičnih izhodišč

Podjetja morajo voditi poslovne knjige, ki so v skladu z ZGD-1, SRS in MSRP, razen če zakon določa drugače. V treh mesecih po zaključku poslovnega leta mora podjetje sestaviti letno poročilo. Letna poročila se predložijo Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve in vsebujejo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz bilančnega dobička/izgube in pojasnila k izkazom poslovanja. Oblika letnega poročila je odvisna od velikosti organizacije.

Računovodska poročila so lahko pripravljena za zunanje ali notranje uporabnike. Za zunanje uporabnike se največkrat pripravljajo medletna in letna poročila, kamor spadajo bilanca stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz gibanja kapitala ter pojasnila k računovodskim izkazom.

Bilanca stanja je izkaz premoženjskega in finančnega stanja podjetja, izkaz poslovnega izida pa prikazuje njegov poslovni izid. Izkaz denarnih tokov prikazuje gibanje prejemkov in izdatkov ali pritokov in odtokov v poslovnem letu. Izkaz gibanja kapitala pa prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala vključno z uporabo čistega dobička in poravnavanjem izgube.

Rezultati računovodskega analiziranja poslovanja podjetja, opravljenega z uporabo podatkov v računovodskih izkazih, omogočajo poslovodstvu, da prouči preteklo poslovanje podjetja in sprejme poslovne odločitve za uspešnejše prihodnje poslovanje.

1.2 Namen in cilji zaključne projektne naloge

Namen zaključne projektne naloge je predstaviti in analizirati izbrano mikro podjetje, ki se ukvarja s prodajo na drobno po pošti ali po internetu.

Cilj zaključne projektne naloge je analizirati podatke v temeljnih računovodskih izkazih izbranega podjetja. Računovodski izkazi so analizirani z uporabo kazalnikov poslovanja.

1.3 Predvidene metode za doseganje ciljev zaključne projektne naloge

V zaključni projektni nalogi z metodo deskripcije predstavljamo pojem računovodstva in temeljne računovodske izkaze. Z metodo sinteze strnjujemo ključna spoznanja teoretičnega dela. V empiričnem delu zaključne projektne naloge je opravljena računovodska analiza

poslovanja izbranega podjetja. Analiza vključuje podatke iz obdobja med letoma 2013 in 2015. Podatki so pridobljeni na podlagi javno objavljenih letnih poročil. Z računovodsko analizo želimo analizirati uspešnost izbranega podjetja in ugotoviti, ali strma rast prihodkov pomeni tudi rast dobička. Podatke, pridobljene z analizo, želimo primerjati s podatki v panogi, v kateri podjetje deluje.

1.4 Predvidene predpostavke in omejitve pri obravnavanju problema

Analizo poslovanja izbranega podjetja smo opravili na podlagi računovodskih izkazov in poročil za obdobje treh let (od leta 2013 do leta 2015). Analiza poslovanja je omejena na zadnja tri leta, saj analiza za daljše obdobje ni mogoča. Izračunanih kazalnikov ni mogoče posplošiti na ostala slovenska podjetja, ki se ukvarjajo s spletno prodajo. Računovodska analiza temelji na predpostavki, da so računovodski izkazi podjetja odraz realnega poslovanja in da ne vsebujejo pomembnih napačnih navedb ali prevar.

2 RAČUNOVODSTVO

Računovodstvo je dejavnost, ki spremlja in proučuje v denarni merski enoti izražene pojave, ki so povezani s poslovanjem kakega poslovnega sistema.

Poslovni sistem je celota medsebojno povezanih sestavin, ki omogočajo poslovni proces (Turk in Melavc 2001, 11). Sestavljajo ga ljudje, da uresničujejo svoje ali širše cilje. To dosežejo z delovanjem poslovnega sistema oziroma s poslovanjem (Melavc in Milost 2003, 9).

Poslovni sistem v podjetju temelji na celoti upravljalnega, izvajalnega in informacijskega podsistema. Upravljalni podsystem sprejema poslovne odločitve s pomočjo funkcije načrtovanja, funkcije organiziranja, funkcije vodenja in funkcije nadziranja. V izvajalnem podsystemu delujejo kadrovska, nabavna, proizvodjalna, prodajna, tehnična in finančna funkcija. Informacijske funkcije pa so dejavnost informacijskega podsistema, kamor spada tudi računovodstvo.

Računovodstvo poslovnega sistema je organizacijska enota poslovnega sistema, ki skrbi za oblikovanje in posredovanje računovodskih informacij (Melavc in Milost 2003, 9–11).

2.1 Zgodovina računovodstva

Knjigovodstvo se je razvilo skupaj s pisavo. Asirci so s klinopisjem spremljali gospodarjenje gospodarskih enot v templjih. Egipčani so s knjigovodstvom spremljali nakupe, porabo in zalogo žit. V srednjem veku pa so v pergamentnih poslovnih knjigah veleposestniki beležili prejete izdelke in storitve tlačanov. Rimljani so ob koncu 13. stoletja v poslovne knjige vključili konte, na katere so zapisovali podatke o obleki, stroških in izdatkih. V 14. stoletju je zabeležen prvi nepopolni dvostavni knjigovodski zapis. V 15. stoletju je italijanski matematik Luca Pacioli spisal zbornik o teoretični in trgovski aritmetiki dvostavnega knjigovodstva, algebri in geometriji. Zbornik je imel velik vpliv na razvoj sodobnega računovodstva. Največji razcvet je imelo računovodstvo po drugi svetovni vojni. V tem času so spoznali, da so računovodska poročila kakovostna takrat, kadar so oblikovana skladno s potrebami osebkov odločanja (Melavc in Milost 2003, 12–14).

2.2 Sestavine računovodstva

Računovodstvo je glavna informacijska dejavnost v poslovni celoti in zajema pet različnih, a med seboj povezanih funkcij oziroma dejavnosti:

- knjigovodstvo,
- računovodsko predračunavanje,
- računovodsko nadziranje,

- računovodsko analiziranje,
- računovodsko informiranje.

Knjigovodstvo in računovodsko predračunavanje spadata med spremljevalne funkcije, saj vsaka od njiju skrbi za zbiranje, urejanje in obdelavo podatkov o poslovnih dogodkih ter na podlagi zbranih podatkov pripravita obračunske oz. predračunske informacije. Proučevalni funkciji računovodstva sta računovodsko nadziranje in računovodsko analiziranje. Usmerjeni sta k oblikovanju nadzornih in analitskih informacij, večinoma iz podatkov, ki jih pripravita spremljevalni računovodski funkciji (Melavc in Milost 2003, 25).

2.2.1 Knjigovodstvo

Knjigovodstvo spada med najstarejše funkcije računovodstva. Ker pa pripravljena poročila niso več zadostovala potrebam vodstva, so se razvile še ostale računovodske funkcije.

Knjigovodstvo predstavlja posebno vrsto evidentiranja poslovanja, kjer gre za sistematično zbiranje, urejanje, obdelovanje in shranjevanje knjigovodskih podatkov in informacij. Izvaja se v štirih fazah: nastanek poslovnega dogodka, oblikovanje knjigovodske listine, zapis poslovnega dogodka v poslovne knjige in izdelava poročil. V knjigovodstvu predstavlja poslovni dogodek spremembo vrednosti sredstev, obveznosti do virov sredstev, nastanek stroškov, odhodkov in prihodkov (Leva Bukovnik in Mlinarič 2009, 14).

Knjigovodstvo obravnava že nastale poslovne dogodke, poslovne procese in stanja. Ker je usmerjeno na celoten poslovni proces, mora biti vse izkazano v skupnem imenovalcu – denarju (Turk in Melavc 2001, 20).

Podatki morajo biti iz pravilno sestavljenih in podpisanih knjigovodskih listin. Urejeni so lahko časovno ali vsebinsko. Pri časovnem urejanju so podatki urejeni po časovnem zaporedju in so zapisani v dnevniku. Kadar so podatki urejeni po vsebini, so prikazani v glavni knjigi. Prav tako morajo biti podatki evidentirani v celoti, ažurno in sprotno. Zapisi v poslovnih knjigah morajo biti dokumentirani. Zahteva se tudi formalnost pri vodenju poslovnih knjig (Leva Bukovnik in Mlinarič 2009, 14).

2.2.2 Računovodsko predračunavanje

Računovodsko predračunavanje je za razliko od knjigovodstva usmerjeno v prihodnost. Rezultat predračunavanja so računovodski predračuni, ki so sistematizirana formalna poročila, v katerih so informacije kvantitativno izražene.

Računovodsko predračunavanje je pomembno za delovanje računovodskega nadzora, saj računovodski podatki in informacije, ki izhajajo iz računovodskega predračunavanja,

zagotavljajo osnovo za presojo pravilnosti ravnanja pri uresničevanju sprememb in stanj gospodarskih kategorij poslovnega sistema. Računovodske podatke in informacije, ki izhajajo iz računovodskega predračunavanja, lahko uspešno vključujemo tudi v knjigovodstvo, s čimer olajšamo in pospešujemo pridobivanje obračunskih informacij. Podatki, pridobljeni iz računovodskega predračunavanja, so pomembna podatkovna podlaga računovodski analizi (Melavc, Novak in Kokotec-Novak 2012, 176).

Računovodski predračuni vsebujejo podatke o načrtovanih sredstvih, obveznostih do virov sredstev, prihodkih, odhodkih in pričakovanem bodočem poslovnem izidu. Podlaga za pripravo predračunov so knjigovodski predračuni preteklih obdobj. Predračuni nimajo predpisane oblike, pomembno je samo, da so metodično usklajeni s kasnejšim evidentiranjem podatkov in podajanjem knjigovodskih obračunov (Leva Bukovnik in Mlinarič 2009, 15).

2.2.3 Računovodsko nadziranje

Računovodsko nadziranje je dejavnost, ki se ukvarja s presojanjem pravilnosti in poštenosti poslovanja in predvsem tudi z odpravljanjem nastalih nepravilnosti. Računovodsko nadziranje omogočajo sprejeti predpisi ne gleda na to, ali so to notranji ali zunanji predpisi, smernice, navodila, ali pa gre samo za ustaljeno dobro prakso. Cilj računovodskega nadziranja je pridobivanje računovodskih informacij ter večje usklajenosti poslovanja z notranjimi in zunanjimi merili pravilnosti (zakoni, predpisi in podobno) (Leva Bukovnik in Mlinarič 2009, 15).

Računovodski nadzor je pomemben tudi za druge računovodske funkcije. Z odkrivanjem nepravilnosti v računovodstvu omogoča izboljšave pri njihovem delovanju (Melavc in Milost 2003, 30).

Ločimo tri vrste računovodskega nadziranja: kontroliranje, revidiranje in inšpiciranje. Kontroliranje je sprotno presojanje pravilnosti in se opravlja dnevno, npr. po prejetih računih, blagajniškem poslovanju ... Naloga kontrolorja je, da ugotovi, ali je določeno stanje pravilno ali ne. Kontroliranje je uspešno, kadar ugotovimo uspešnost izvajanja postavljenih nalog. Revidiranje je posredna oblika računovodskega nadzora. Poznamo notranjo (s strani zaposlenih) ali zunanjo (zunanji organi) revizijo. Notranje revidiranje je uspešno, kadar so odkriti vzroki slabega stanja. Inšpiciranje je posredna oblika računovodskega nadzora, izvedena s strani zunanjih organov.

2.2.4 Računovodsko analiziranje

Računovodsko proučevanje oz. računovodsko analiziranje je računovodsko presojanje kakovosti pojavov in računovodskih podatkov o njih; obsega proučevanje, ki je tesno povezano s sestavljanjem računovodskih poročil o načrtovanih in uresničenih poslovnih

procesih in stanjih. Povečuje kakovost računovodskih informacij, ki pojasnjujejo stanje in dosežke pri delovanju ter podlage za izboljšavo procesov in stanj. Je del celotnega proučevanja delovanja podjetja (PSR 8, 2016).

Kadar računovodsko analiziranje obravnava računovodske podatke, pomembne za prikazovanje celotnega podjetja ali njegovih razmerij z drugimi, je sestavina finančnega računovodstva. Kadar obravnava računovodske podatke o podrobnostih notranjega področja delovanja, pa je sestavina stroškovnega analiziranja.

Pri računovodskem analiziranju upoštevamo odmik, kazalec, kazalnik, indeks, koeficient in stopnjo udeležb.

2.2.5 Računovodsko informiranje

Računovodsko informiranje je predstavljanje računovodskih podatkov in računovodskih informacij uporabnikom. Je končna stopnja knjigovodenja, računovodskega predračunavanja, računovodskega nadziranja in računovodskega proučevanja. Pomembno je tako za notranje kot tudi zunanje uporabnike.

Računovodsko informiranje se izvaja z računovodskimi poročili, ki vsebujejo računovodske podatke in informacije, izražene v denarnih ali naravnih merskih enotah. Praviloma so v pisni obliki, lahko pa so tudi ustna. Računovodsko poročilo zajema celoto računovodskih izkazov, posamezne računovodske izkaze, posamezne računovodske predračune in računovodske obračune ali zgolj izbor računovodskih podatkov/informacij z ustreznimi pojasnili (PSR 9, 2016).

Računovodske izkaze sestavljajo:

- bilanca stanja,
- izkaz poslovnega izida,
- izkaz gibanja kapitala,
- izkaz denarnih tokov in
- razlagana računovodska pojasnila.

Poročila so lahko obdobjna ali pa občasna. Obdobjna računovodska poročila se pripravljajo v določenih časovnih intervalih in zajemajo ustaljene računovodske podatke/informacije. Občasna računovodska poročila se predlagajo v časovnih presledkih, ki niso določeni in vsebujejo računovodske podatke/informacije za posebne namene (PSR 9, 2016).

Računovodsko informiranje mora zagotoviti informacije, ki so razumljive, ustrezne in zanesljive.

3 GOSPODARSKE KATEGORIJE, KI JIH RAČUNOVODSTVO SPREMLJA IN PROUČUJE

Gospodarske kategorije, ki jih računovodstvo spremlja in proučuje, lahko razdelimo na dinamične in statične.

Dinamične gospodarske kategorije so tiste, ki jih dojamemo v določenem obdobju. To so stroški, odhodki, prihodki in poslovni izid. Vrednosti odhodkov, prihodkov in poslovnega izida so zabeležene v izkazu poslovnega izida, ki je pripravljen za določeno obdobje.

Statične gospodarske kategorije so tiste, ki jih lahko dojamemo v določenem trenutku. Med statične gospodarske kategorije se uvrščajo sredstva in obveznosti do virov sredstev. Vrednosti so zabeležene v bilanci stanja, ki je pripravljena na določen dan.

3.1 Stroški

Stroški v podjetju so posledica zmanjševanja nedenarnih in denarnih oblik sredstev zaradi oblikovanja novih učinkov. Ti stroški so:

- amortizacija osnovnih sredstev zaradi njihovega amortiziranja,
- stroški porabljenega materiala zaradi zmanjšanja zalog materiala,
- stroški porabljenih sprotnih kupljenih storitev zaradi zmanjšanja denarnih sredstev,
- stroški dela zaradi zmanjšanja stanja denarja.

Stroški zajemajo vse cenovno izražene potroške prvin poslovnega procesa, ki v primeru premajhne prodajne vrednosti poslovnih učinkov povzročajo izgubo.

O stroških ne moremo govoriti, kadar:

- nimamo opravka s kako izmed prvin poslovnega procesa,
- se kaka izmed teh prvin poslovnega procesa ne troši, čeprav je prisotna pri poslovnem procesu,
- kake prvine poslovnega procesa ni mogoče izraziti vrednostno ali ko v zvezi z njeno preskrbo niso potrebna nobena denarna sredstva,
- cenovno izraženi potroški niso smiselno povezani z nastajanjem poslovnih učinkov,
- cenovno izraženi potroški prvin prekoračujejo utemeljeni znesek pri prizadevanju po ustvaritvi določenih poslovnih učinkov (Turk in Melavc 2001, 50).

Stroške lahko delimo po različnih kategorijah. V računovodstvu se običajno srečujemo z naravnimi vrstami stroškov, to so stroški materiala, stroški storitev v ožjem smislu, stroški amortizacije, stroški dela (stroški plač in dajatev v zvezi s plačami), stroški drugih dajatev, ki niso odvisne od poslovnega izida, in stroški obresti.

Glede na časovni vidik ugotavljanja stroškov poznamo predračunske (načrtovane) in obračunske (dejanske) stroške. Načrtovani stroški so zajeti v predračunih in jih ugotovimo pred začetkom proizvodnega procesa. Dejanske stroške ugotavljamo po končanem proizvodnem procesu.

Delitev stroškov na izvirne in izvedene je izpeljana z vidika, ali so stroški posamezne enote posledica sodelovanja zunaj ali znotraj podjetja.

Neposredni in posredni stroški so odvisni od njihovega razporejanja na posamezne proizvode ali storitve. Neposredne stroške lahko že na podlagi knjigovodske listine pripišemo k posameznim proizvodom ali storitvam (neposredni stroški materiala, storitev, amortizacije, dela). Posredni stroški so povezani s celotnim poslovanjem podjetja in ne morejo v celoti obremeniti določenega proizvoda ali storitve (najemnine, bančni stroški, literatura, obresti, reklame ipd.). Te stroške pripišemo posameznim proizvodom in storitvam s pomočjo različnih podlag (ključev, razdelilnikov, odstotkov).

Stroški se ne vedejo enako, kadar poslovni sistem spreminja obseg dejavnosti, zato se delijo na stalne (fiksne) in spremenljive (variabilne) stroške. Stalni stroški ne vplivajo na spremembe obsega dejavnosti (stroški amortizacije, najemnine ...). Večji kot je obseg dejavnosti, manjši so stroški na enoto. Pri spremenljivih stroških pa velja, da so stroški na količinsko enoto vedno enaki, se pravi, da na njihovo višino vpliva sprememba obsega dejavnosti (Robnik 2008, 7–16).

Stroški proizvodnje in neproizvodnje so razdeljeni po poslovnih področjih. Dajejo nam podlago za vrednotenje zalog nedokončanih in gotovih proizvodov (Pavliha 2016).

Pri deljenju stroškov na stroške učinkov in stroške obdobja SRS narekuje, da so v zalogah poslovnih učinkov lahko samo stroški proizvodnje – stroški učinkov. Stroški obdobja so vsi stroški obdobja in se pokrivajo iz prihodkov.

Odločujoči stroški so tisti, katerih obseg bi se spremenil, če bi sprejeli neko različico. Neodločujoči stroški ostanejo nespremenjeni ne glede na to, ali določeno različico sprejmemo ali pa zavrnemo.

Dodatni stroški so tisti stroški, ki jih povzroča dodatna proizvodnja. Mejni stroški pa so tisti, ki jih povzroča zadnja enota proizvodnje oziroma so dodatni stroški na enoto (Pavliha 2016).

Oportunitetni stroški so izražene vrednosti izgubljenih priložnosti. Ti stroški niso knjigovodsko zabeleženi, imajo pa velik vpliv na poslovno odločitev (Robnik 2008, 17).

Obvladljivi stroški so tisti, o katerih odloča vodja mesta odgovornosti. Neobvladljivi stroški pa so tisti, na katere vodja mesta odgovornosti nima vpliva (Robnik 2008, 17).

3.2 Odhodki

SRS odhodke opredeljujejo kot zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanja sredstev ali povečanja dolgov. Odhodki prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala. Delijo se na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke.

Poslovni odhodki so v načelu enaki obračunanim stroškom v obračunskem obdobju, povečani za stroške, ki se zadržujejo v začetnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje, ter zmanjšani za stroške, ki se zadržujejo v končnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje. V trgovinskih organizacijah, kjer se stroški ne zadržujejo v zalogah, je treba pri ugotavljanju poslovnih odhodkov všteti še nabavno vrednost prodanega trgovskega blaga. Podobno kot trgovsko blago se obravnava tudi prodani material. Vse organizacije pa morajo tem stroškom dodati še morebitne deleže zaposlenih v dobičku in prevrednotovalne poslovne odhodke (Slovenski računovodski standardi (2016) z dodanimi Pravili skrbnega računovodenja 2016, 154).

Poslovne odhodke po funkciji delimo na:

- proizvodjalne stroške prodanih količin ali nabavno vrednost prodanih količin,
- posredne stroške nabavljanja in prodajanja,
- neposredne stroške podajanja,
- posredne stroške splošnih dejavnosti in
- prevrednotovalne poslovne odhodke, ki niso stroški.

Finančni odhodki so odhodki iz financiranja in odhodki iz investiranja. Odhodke iz financiranja sestavljajo obresti in tečajne razlike v obračunskem obdobju, odhodke iz investiranja pa predvsem prevrednotovalni finančni odhodki.

Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke in ostali odhodki, ki zmanjšujejo poslovni izid. To so lahko denarne kazni in odškodnine, ki jih mora organizacija poravnati na podlagi pogodbe, zakona ali sodne odločbe.

3.3 Prihodki

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanj sredstev ali zmanjšanja dolgov. Prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala. Prihodki se delijo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke (Slovenski računovodski standardi (2016) z dodanimi Pravili skrbnega računovodenja 2016, 160).

Poslovni prihodki so prihodki od prodaje (od prodaje lastnih poslovnih učinkov in od prodaje trgovskega blaga in materiala) in drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki. Prihodke od prodaje sestavljajo prodajne vrednosti prodanih proizvodov oziroma trgovskega blaga in materiala ter opravljenih storitev v obračunskem obdobju.

Drugi poslovni prihodki zajemajo subvencije, dotacije, regrese, kompenzacije, premije in podobne prihodke, ki so povezani s poslovnimi učinki.

Finančni prihodki so prihodki iz investiranja. Pojavljajo se s finančnimi naložbami in tudi v zvezi s terjatvami. Sem spadajo obračunane obresti ter deleži v dobičku drugih in prevrednotovalni finančni prihodki. Delimo jih na finančne prihodke, ki niso odvisni od poslovnega izida drugih (npr. prejete obresti), in finančne prihodke, ki so odvisni od poslovnega izida drugih (npr. prejete dividende).

Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke in ostali prihodki, ki povečujejo poslovni izid (Slovenski računovodski standardi (2016) z dodanimi Pravili skrbnega računovodenja 2016, 160).

3.4 Poslovni izid

Poslovni izid je razlika med prihodki in odhodki v obračunskem obdobju. V pridobitnih organizacijah je presežek prihodkov nad odhodki dobiček, presežek odhodkov nad prihodki pa izguba; v nepridobitnih organizacijah pa označujemo razliko med prihodki in odhodki le kot presežek prihodkov oziroma odhodkov.

Temeljne vrste poslovnega izida so (Slovenski računovodski standardi (2016) z dodanimi Pravili skrbnega računovodenja 2016, 318–319):

- poslovni izid iz prodaje,
- poslovni izid iz poslovanja,
- poslovni izid iz rednega delovanja,
- celotni poslovni izid (celotni dobiček ali celotna izguba) in
- čisti poslovni izid (čisti dobiček ali čista izguba).

Med druge vrste poslovnega izida spadajo:

- prispevek za kritje,
- kosmati poslovni izid (kosmati dobiček ali kosmata izguba) iz poslovanja,
- kosmati poslovni izid iz prodaje,
- celotni poslovni izid, povečan za amortizacijo in odhodke za obresti,
- poslovni izid iz poslovanja, zmanjšan za prilagojene davke,
- celotni poslovni izid skupaj z odhodki za obresti in
- dodana vrednost (dohodek).

Te vrste poslovnega izida so pomembne predvsem za računovodsko analiziranje.

3.5 Sredstva

Sredstva so v denarni merski enoti izražene stvari, pravice in denar, ki jih organizacija obvladuje in s katerimi premoženjskoppravno razpolaga.

Sredstva so v bilanci stanja na aktivni strani bilance, zato jih pogosto imenujemo aktiva organizacije. Delimo jih na osnovna sredstva, obratna sredstva in finančne naložbe. Osnovna in obratna sredstva se med seboj ločijo predvsem s koeficientom obračanja. Slika 1 prikazuje izpeljano členitev sredstev.

SREDSTVA	STALNA ali DOLGOROČNA SREDSTVA	OSNOVNA SREDSTVA	NEOPREDMETENA DOLGOROČNA SREDSTVA
			OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA
		DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	
	GIBLJIVA ali KRATKOROČNA SREDSTVA	OBRATNA SREDSTVA	DENAR
			TERJATVE
			ZALOGE
			AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE			

Slika 1: Izpeljana razčlenitev sredstev

Vir: Turk in Melavc 2001, 96.

Osnovna sredstva so stvari in pravice, ki zaradi sodelovanja v poslovnem procesu postopno prenašajo svojo vrednost na poslovne učinke in ki se v svojo prvotno pojavno obliko vračajo praviloma v obdobju, daljšem od leta dni. Koeficient obračanja je manjši od 1 (Turk in Melavc 2001, 95).

Osnovna sredstva so lahko v uporabi, v pripravi, zunaj uporabe ali dana v poslovni najem. Lahko so v obliki stvari – opredmetena osnovna sredstva, ali v obliki pravic – neopredmetena osnovna sredstva.

Opredmetena osnovna sredstva zajemajo zemljišča, zgradbe, opremo, dolgoletne nasade, osnovno čredo in zalogo investicijskega materiala, ki je namenjen za vgrajevanje v druge stvari iz osnovnih sredstev.

Neopredmetena osnovna sredstva tvorijo:

- naložbe v koncesije, patente, licence blagovne znamke in podobo,
- organizacijski (zagonski stroški) stroški in stroški razvijanja,
- naložbe v dobro ime,
- terjatve, ki se nanašajo na gradnjo osnovnih sredstev (Milost 2009, 63–64).

Obratna sredstva so stvari, pravice in denar, ki se zaradi sodelovanja v poslovnem procesu porabijo, prehajajo iz ene pojavne oblike v drugo in se v prvotno pojavno obliko vračajo praviloma v obdobju, krajšem od leta dni. Koeficient obračanja je večji od 1 (Turk in Melavc 2001, 95).

Med obratna sredstva v obliki stvari spadajo:

- material v širšem smislu,
- drobni inventar v širšem smislu,
- nedokončana proizvodnja v širšem smislu,
- dokončani proizvodi in trgovsko blago (Turk in Melavc 2001, 99).

Med obratna sredstva v obliki pravic spadajo:

- prejeti kratkoročni vrednostni papirji,
- kratkoročne poslovne terjatve,
- kratkoročno odloženi stroški,
- prehodno nezaračunani prihodki (Milost 2009, 65).

Obratna sredstva v obliki denarja zajemajo denar na transakcijskem računu, denar v blagajni in odprte akreditive.

Finančne naložbe so finančna sredstva, ki jih ima organizacija naložbenica, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, povečevala svoje finančne prihodke (Slovenski računovodski standardi (2016) z dodanimi Pravili skrbnega računovodenja 2016, 64). Mednje spadajo dana kratkoročna in dolgoročna posojila, naložbe, ki se pojavljajo kot kapital drugih poslovnih sistemov, in naložbe v odkupljene lastne delnice (Milost 2009, 67).

3.6 Obveznosti do virov sredstev

SRS obveznosti do virov sredstev opredeljuje kot obveznosti, ki temeljijo na pravno zasnovanem merjenju organizacije do virov sredstev, s katerimi se financira organizacija. Med obveznostmi do virov sredstev razlikujemo obveznosti iz naslova kapitala, iz naslova časovnih razmejitev in iz naslova dolgov.

Kapital podjetja je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če podjetje preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Kapital se lahko poveča za dodatna vplačila lastnikov (dokapitalizacija) in zmanjša za predčasna izplačila lastnikom (dekapitalizacija) (Mayr 2007, 229).

Kapital je sestavljen iz osnovnega kapitala, vplačanega presežka kapitala, rezerv in nerazdeljenega čistega dobička.

Pasivne časovne razmejitve zajemajo odložene ali neobračunane prihodke in vnaprej obračunane stroške oziroma vnaprej obračunane odhodke. Odloženi prihodki nastanejo, kadar se zaračunajo še ne opravljene storitve. Med odložene prihodke štejemo tudi državne podpore in dotacije, prejete za pridobitev osnovnih sredstev oziroma za pokrivanje določenih stroškov. Vnaprej vračunani stroški oziroma vnaprej vračunani odhodki nastanejo na podlagi enakomernega obremenjevanja dejavnosti ali poslovnega izida, ki se še niso pojavili.

Dolgovi so lahko finančni ali poslovni. Finančni dolgovi so na podlagi posojilnih pogodb dobljena posojila in izdani dolžniški vrednosti papirji razen izdanih čekov. Podvrsta dobljenih posojil so dobljene vloge in tudi dolgovi do najemodajalcev v primeru finančnega najema. Poslovni dolgovi so dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve, obveznosti do zaposlenih za opravljeno delo, obveznosti do financerjev v zvezi z obrestmi in podobnimi postavkami, obveznosti do države iz naslova javnih dajatev, ki so z zakoni in drugače predpisane kot splošno obvezne ter tako vključujejo davke, prispevke, trošarine, in druge obveznosti do kupcev iz prejetih varščin (Slovenski računovodski standardi (2016) z dodanimi Pravili skrbnega računovodenja 2016, 118–119).

4 TEMELJNI RAČUNOVODSKI IZKAZI

Računovodski izkazi so temeljne spoznavne podlage o gospodarjenju organizacije. Premoženjsko finančno sliko kažejo v bilanci stanja, sliko o uspešnosti delovanja pa v izkazu poslovnega izida in izkazu denarnega izida. Izkaz gibanja kapitala prikaže spremembe sestavin kapitala (Leva Bukovnik 2009, 84).

4.1 Bilanca stanja

Bilanca stanja je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje finančni položaj organizacije na bilančni presečni datum. Sestavljena je tako, da prikazuje resnično in pošteno stanje sredstev in obveznosti organizacije. Glede na velikost organizacije razčlenjujemo postavke sredstev, obveznosti in kapitala. Najbolj podrobno postavke razčlenjujejo srednje velike in velike organizacije, manjša členitev pa je zahtevana za majhne in mikroorganizacije (Slovenski računovodski standardi (2016) z dodanimi Pravili skrbnega računovodenja 2016, 205).

Sredstva se v bilanci stanja prikazujejo na aktivni strani, viri sredstev pa na pasivni strani bilance. Osnovno načelo je, da je aktivna stran bilance stanja enaka pasivni strani bilance stanja. Slika 2 prikazuje skrajšano shemo bilance stanja.

SREDSTVA AKTIVA				VIRI SREDSTEV PASIVA		
dolgoročni odloženi stroški ustanovitve oziroma razširitve poslovanja	NEOPREDMETENA DOLGOROČNA SREDSTVA	STALNA SREDSTVA	SREDSTVA	VPOKLICANI KAPITAL	osnovni kapital	
druga neopredmetena dolgoročna sredstva					nepoklicani kapital	
OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA				KAPITALSKE REZERVE		
DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE		REZERVE IZ DOBIČKA				
ZALOGE		PRESEŽEK IZ PREVREDNOTENJA				
dolgoročne	TERJATVE	PRENESENI ČISTI DOBIČEK/IZGUBA				
kratkočasne		ČISTI DOBIČEK/IZGUBA POSLOVENGA LETA				
DENARNA SREDSTVA		REZERVACIJE				
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE		OBVEZNOSTI		dolgoročne		
AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE				kratkočasne		
			PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE			

Slika 2: Skrajšana shema bilance stanja

Vir: Mayr 2007, 235.

4.2 Izkaz poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje poslovni izid organizacije in uspešnost njenega poslovanja za poslovno leto. Ima obliko stopenjskega zaporednega izkaza. Izkaz poslovnega izida se prikazuje v dveh stolpcih. Prvi prikazuje uresničene podatke v obravnavanem obračunskem obdobju, drugi pa v enakem prejšnjem obračunskem obdobju (Slovenski računovodski standardi (2016) z dodanimi Pravili skrbnega računovodenja 2016, 218).

4.3 Izkaz denarnih tokov

SRS 22 izkaz denarnih tokov opredeljuje kot temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe stanja denarnih sredstev za poslovno leto ali za medletna obdobja, za katera se sestavlja. Izkaz se lahko sestavi po neposredni metodi (različica I) ali po posredni metodi (različica II). V izkazu denarnih tokov so izkazani denarni tokovi v obdobju, ki so nastali pri poslovanju, investiranju in financiranju (SRS 22, 2016).

Izkaz denarnih tokov vsebuje pomembne informacije za odločanje pri poslovanju, financiranju in investiranju. Na podlagi teh informacij je mogoče ugotoviti razloge za povečanje ali zmanjšanje denarnih sredstev v obračunskem obdobju. Denarna sredstva se lahko povečajo na podlagi poslovanja, novega financiranja (v ožjem pomenu) ali dezinvestiranja (v ožjem pomenu), zmanjšajo pa zaradi poslovanja, investiranja (v ožjem pomenu) ali definciranja (v ožjem pomenu) (SRS 22, 2016).

4.4 Izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe sestavin kapitala za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se pripravlja. Sestavljen je tako, da prikazuje spremembe vseh sestavin kapitala, zajetih v bilanci stanja (SRS 23, 2016).

V izkazu gibanja kapitala se zaradi primerjave prikazujejo uresničeni podatki v obravnavanem računovodskem obdobju in uresničeni podatki v enakem prejšnjem obračunskem obdobju. Primerjalni podatki izkaza gibanja kapitala prejšnjega obračunskega obdobja se lahko prenesejo tudi med pojasnila (SRS 23, 2016).

Poseben dodatek k izkazu gibanja kapitala je prikaz bilančnega dobička ali bilančne izgube kot pravno opredeljena odločitvena kategorija iz Zakona o gospodarskih družbah.

Prikaz bilančnega dobička ali bilančne izgube je po zahtevah Zakona o gospodarskih družbah podlaga za odločanje nadzornega sveta ali skupščine. Na skupščini se lahko razdeli manj, kot je čisti dobiček poslovnega leta, če se morajo povečati rezerve ali/in ima organizacija na

bilančni presečni dan dolgoročne odložene stroške razvijanja in ni drugih povečanj, ali pa se lahko razdeli tudi več kot čisti dobiček poslovnega leta, če se uporabijo še preneseni čisti dobiček in/ali rezerve. Bilančna izguba je lahko manjša od izgube poslovnega leta, če jo je mogoče poravnati s prenesenim dobičkom iz prejšnjih let ali z zmanjšanjem rezerv, lahko pa je tudi večja od izgube poslovnega leta, če ji je treba prišteti še izgubo, preneseno iz prejšnjih let, in ni drugih zmanjšanj, ter znesek dolgoročno odloženih stroškov razvijanja. Pri ugotavljanju in razporejanju bilančnega dobička in izgube je treba upoštevati možnosti in posledice s finančnega zornega kota (SRS 23, 2016).

5 RAČUNOVODSKO ANALIZIRANJE POSLOVANJA

Računovodsko analiziranje pomeni presojanje in pojasnjevanje stanja in uspešnosti poslovanja, zasnovano na primerjanju podatkov v računovodskih obračunih in predračunih, ugotavljanje odmikov in vzrokov za te odmike ter njihovih posledic. Sestavni del računovodskega analiziranja je oblikovanje predlogov za poslovno odločanje (Bergant 2011, 16).

Temeljna naloga računovodske analize kot stroke je proučevati in standardizirati metode in orodja za oblikovanje računovodskih informacij za različne možne uporabnike in različne namene, proučiti koristnost računovodskih informacij (izrazno moč) in vplivati na oblikovanje ter zajemanje podatkov (Bergant 2011, 54).

Računovodska poročila imajo dve glavni vrsti uporabnikov informacij: notranje in zunanje. Med notranje uporabnike spadajo upravljalni in nadzorni organi, poslovodstvo od najvišje do najnižje ravni, izvajalci posameznih nalog, ki morajo odločati o podrobnosti izvajanja, ter drugi zaposleni. Med zunanje uporabnike se štejejo lastniki podjetij, potencialni vlagatelji, posojilodajalci, kupci in dobavitelji, država ter lokalna skupnost, konkurenti ter širša javnost (Bergant 2011, 54).

Vsebina računovodskega analiziranja je opredeljena s petimi temeljnimi razsežnostmi:

1. računovodska poročila (obračunska in načrtovana) kot vir podatkov,
2. prvine računovodskega analiziranja,
3. proces analiziranja,
4. namen poslovnega odločanja,
5. poročilo o analizi.

PSR 8 (2016) obravnava naslednja področja računovodskega analiziranja:

- analiziranje odmikov računovodskih podatkov od sodil,
- izbiranje računovodskih kazalcev izmed računovodskih podatkov,
- oblikovanje računovodskih kazalnikov na podlagi računovodskih podatkov.

Odmik je razlika med primerjano in primerjalno velikostjo izbrane gospodarske kategorije. Na njegovi podlagi se presojata učinkovitost in/ali uspešnost delovanja.

Računovodski kazalci so absolutna števila in se nanašajo na posamezne statične ali druge dinamične oziroma iz njih izpeljane gospodarske kategorije, o katerih obstajajo računovodski podatki, na primer sredstva, osnovni kapital, prihodki, poslovni izid iz poslovanja, denarni izid iz poslovanja, dobiček, izguba, prodajna cena enote, lastna cena enote itd. Njihova izrazna moč je pojasnjevanje določenega pojava. Ti kazalci kažejo obračunsko (v določenem obdobju uresničeno) ali predračunsko (načrtovano) vrednost gospodarskih kategorij oziroma

iz njih izpeljanih kazalcev. Računovodske kazalce za notranje potrebe izbere organizacija sama (PSR 8, 2016).

Računovodski kazalniki so relativna števila, ki se nanašajo na gospodarske kategorije, o katerih obstajajo računovodski podatki. Lahko so deleži (stopnje udeležbe), koeficienti ali indeksi. Dobijo se s primerjavo dveh kategorij. Glede na izhodišče v bilanci stanja in izkazu poslovnega izida ter glede na potrebe po različnih načinih presojanja poslovanja organizacije se računovodski kazalniki delijo na naslednje skupine:

- kazalniki financiranja,
- kazalniki investiranja (naložbenja),
- kazalniki vodoravne finančne sestave,
- kazalniki obračanja,
- kazalniki gospodarnosti,
- kazalniki donosnosti,
- kazalniki dodane vrednosti in
- kazalniki denarnega izida (PSR 8, 2016).

6 PREDSTAVITEV PODJETJA

Začetki podjetja segajo v leto 2009, ko je Gregor Koprivnik začel svojo poslovno pot kot samostojni podjetnik. Konverzija, spletni marketing, Gregor Koprivnik s.p., je bila sprva spletna agencija, ki je za svoje stranke prevzela spletni nastop. Osredotočena je bila predvsem na spletno oglaševanje.

Kmalu po odprtju spletne agencije se je podjetju pridružila Maja Švener. Podjetnika sta kljub svojim uspehom ugotovila, da stranke zaradi njune mladosti in pomanjkanja delovnih izkušenj nimajo zaupanja vanju. Ker sta na trgu želela preizkusiti svoje strategije in pristope, sta se odločila za lasten projekt. Tako se je podjetje v začetku leta 2010 iz spletne agencije preusmerilo v spletno trgovino.

1. aprila 2010 sta predstavila spletno trgovino Ličila.si. Kot že ime pove, gre za spletno prodajo primarne dekorativne kozmetike. Začela sta s prodajo samo ene kozmetične znamke nižjega cenovnega razreda, ki je dobre kakovosti in ni testirana na živalih. Ti produkti so pisani na kožo tako njima kot tudi njuni tržni strategiji. Podjetje je rastle skupaj s trendom družabnih omrežij, predvsem Facebooka.

V začetku leta 2012 se je s. p. preoblikoval v družbo z omejeno odgovornostjo in tako je nastala Konverzija d.o.o. V tem letu ju je zavod Mladi podjetnik razglasil za Mlada podjetnika leta 2012.

Podjetje je s hitro rastjo nabralo potreben kapital za širitev v tujino. Oktobra 2013 sta z blagovno znamko Pink Panda odprla svojo prvo spletno trgovino v tujini, in sicer na Hrvaškem, nekaj tednov kasneje pa še na Madžarskem. Malce pred predstavitvijo prve tuje spletne trgovine je podjetje svoje prostore iz Velenja selilo v Lendavo. Lokacija tik ob meji jima je takrat omogočala občutne prihranke v logistiki.

Preden sta ustvarila blagovno znamko Pink Panda, sta se podjetnika borila z vprašanjem, kako uspešno delujoč koncept spletne prodaje prenesti na tuje trge. Odločitev za širitev na hrvaški trg je bila preprosta, saj smo si kulturno zelo podobni. Večja dilema je bila glede Madžarske, kjer je povsem drugačna kultura, prav tako je kupna moč izrazito nižja. Kljub vsem dvomom se je na koncu izkazalo, da je koncept dober in da se ga da uporabiti tudi na tujih trgih. Tako je v letu 2014 zaživela spletna trgovina na Češkem, v letu 2015 pa še spletni trgovini na Slovaškem in v Italiji.

Konec leta 2015 je podjetje ustanovilo dve hčerinski podjetji Unicorn d.o.o. in Kabuki d.o.o.

V letu 2016 podjetnika načrtujeta prodor na nemški, francoski, romunski in bolgarski trg. Izziv jima predstavljajo tudi večji vzhodni trgi, kot sta Rusija in Ukrajina, ter manjši, a zelo tržno naklonjeni južni trgi, kot sta Srbija in Bosna in Hercegovina. Največji problem pri

vstopu na te trge je logistično-zakonodajne narave. Vsi trgi, na katerih je podjetje trenutno aktivno, so del Evropske unije in imajo podobno krovno zakonodajo.

V dolgoročnem načrtu imata poleg širitve na nove trge tudi prodajo preko novih prodajnih kanalov. Podjetje je trenutno prisotno samo na spletu, a že v letu 2016 ima v načrtu prodajo na debelo v verige drogerij po Sloveniji in na Hrvaškem, kasneje pa morda tudi lastne fizične trgovine.

Podjetje se širi tudi produktno. Od začetne ene blagovne znamke je v spletni trgovini trenutno aktivnih okoli 60 blagovnih znamk. V srednjeročni prihodnosti želi podjetje začeti z razvojem lastnih produktov, ki bi jih tržilo skozi razvejano mrežo na obstoječih trgih.

Poslanstvo podjetja ostaja od prvega dne enako: strankam in obiskovalcem spletne trgovine malce polepšati njihov dan. Bodisi z dobro, zanimivo, zabavno in uporabno vsebino na spletni strani bodisi s paketom, ki jih pričaka pri njih doma. Ob vsem tem pa vedno ostati prijazni do strank in jim vedno priskočiti na pomoč tako v procesu nakupa kakor prej in po tem.

Vizija podjetja je nadaljnja širitev preko čim več prodajnih kanalov in s stalnim izboljšanjem ponudbe izdelkov ter tudi z izdelki iz lastnega razvoja.

6.1 Bilanca stanja

V preglednici 1 je predstavljena bilanca stanja podjetja. Bilanca stanja je prikazana v petih stolpcih in zajema podatke treh poslovnih let. V prvem številčnem stolpcu so prikazani podatki na 31. 12. 2015, v drugem na zadnji dan preteklega leta in v tretjem na zadnji dan predpreteklega leta. V četrtem in petem stolpcu so prikazani odstotni indeksi za obdobje med bilančnima datuma. Vsi podatki so v evrih.

Preglednica 1: Bilanca stanja

Postavka	31. 12. 2015	31. 12. 2014	31. 12. 2013	Indeks	Indeks
	1	2	3	1/2	2/3
SREDSTVA	343.908	176.954	139.403	194	127
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	51.323	37.202	39.160	138	95
Neopredmetena sredstva in					
I. dolgoročne aktivne časovne razmejitve	29.255	31.981	35.720	91	90
II. Opredmetena osnovna sredstva	7.068	5.221	3.440	135	152
III. Dolgoročne finančne naložbe	15.000	0	0		
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	291.615	139.752	100.243	209	139
I. Zaloge	139.870	70.946	58.100	197	122
II. Kratkoročne finančne naložbe	7.500	7.500	7.500	100	100
III. Kratkoročne poslovne terjatve	98.143	33.059	14.689	297	225
IV. Denarna sredstva	46.102	28.247	19.954	163	142
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	970	0	0	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	343.908	176.954	139.403	194	127
A. KAPITAL	93.692	69.645	42.348	135	164
I. Vpoklicani kapital	21.053	21.053	21.053	100	100
II. Rezerve iz dobička	869	869	869	100	100
III. Preneseni čisti dobiček	47.723	20.426	9.364	234	218
IV. Prenesena čista izguba	0	0	0	0	0
V. Čisti dobiček poslovnega leta	24.047	27.297	11.062	88	247
REZERVACIJE IN					
B. DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0	644	0	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	40.078	28.508	60.000	141	48
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	210.138	76.718	36.411	274	211
I. Kratkoročne finančne obveznosti	49.907	9.553	0	522	0
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	160.231	67.165	36.411	239	184
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	2.083	0	0	0

Vir: Konverzija d.o.o. 2013-2015

Bilančna vsota je v letu 2015 znašala 343.908 EUR, kar je za 94 odstotkov več kot leta 2014, ko je bilančna vsota znašala 176.954 EUR. Leta 2013 je bila bilančna vsota 139.403 EUR, kar

je za 27 odstotkov manj kot leta 2014. V letu 2015 so se dolgoročna sredstva povečala za 38 odstotkov in so znašala 51.323 EUR. Razlog za povečanje je v dolgoročnih finančnih naložbah. Največji delež v strukturi sredstev predstavljajo zaloge, ki v letu 2015 predstavljajo 41 odstotkov vseh sredstev. Podjetje vrednoti zaloge po nabavni vrednosti in odpisuje po metodi zaporednih cen – FIFO. Na pasivni strani bilance stanja so se najbolj povečale obveznosti do dobaviteljev, ki predstavljajo 46,59 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev.

6.2 Izkaz poslovnega izida

Preglednica 2 prikazuje izkaz poslovnega izida podjetja. Vsebuje 5 številčnih stolpcev in zajema zadnja tri poslovna leta. Prvi številčni stolpec prikazuje uresničene podatke v obravnavanem obračunskem obdobju, drugi in tretji stolpec pa podatke v enakem preteklem in predpreteklem obračunskem obdobju. V četrtem stolpcu je izračunan odstotni indeks 2015/2014, v petem pa odstotni indeks 2014/2013. Podatki so v evrih.

Preglednica 2: Izkaz poslovnega izida

Postavka				Indeks	Indeks
	2015	2014	2013	1/2	2/3
	1	2	3	4	5
A. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	1.511.444	689.015	490.794	219	140
Čisti prihodki od prodaje na domačem					
I. trgu	1.320.593	688.995	490.794	192	140
II. Čisti prihodki od prodaje na trgu EU	190.851	20	0	954.255	0
SUBVENCIJE, DOTACIJE, REGRESI, KOMPENZACIJE IN DRUGI PRIHODKI, KI SO					
B. POVEZANI S POSLOVNIMI UČINKI	2.083	3.680	5.856	57	63
KOSMATI DONOS OD					
C. POSLOVANJA	1.513.527	692.695	496.650	218	139
Č. POSLOVNI ODHODKI	1.483.293	655.898	480.395	226	137
I. Stroški blaga, materiala in storitev	1.440.225	612.379	431.128	235	142
II. Stroški dela	33.831	34.178	40.665	99	84
III. Odpisi vrednosti	8.241	6.230	3.463	132	180
D. Drugi poslovni odhodki	996	3.111	5.139	32	61
E. DOBIČEK IZ POSLOVANJA	30.234	36.797	16.255	82	226
F. FINANČNI PRIHODKI	3.284	5.648	422	58	1.338
G Finančni prihodki iz deležev	0	0	3	0	0
I. Finančni prihodki iz danih posojil	8	15	1	53	1.500
II. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	3.276	5.633	418	58	1.348
H. FINANČNI ODHODKI	2.816	7.289	2.622	39	278
Finančni odhodki iz finančnih					
I. obveznosti	2.101	3.243	2.614	65	124
Finančni odhodki iz poslovnih					
II. obveznosti	715	4.046	8	18	50.575
I. DRUGI PRIHODKI	7.386	1.097	73	673	1.503
J. DRUGI ODHODKI	8.639	3.000	368	288	815
K. CELOTNI DOBIČEK	29.449	33.253	13.760	89	242
L. DAVEK IZ DOBIČKA	5.402	5.956	2.698	91	221
ČISTI DOBIČEK OBRAČUNSKEGA					
M. OBDOBJA	24.047	27.297	11.062	88	247
POVP. ŠT. ZAPOSLENCEV NA PODLAGI DELOVNIH UR V					
N. OBRAČUNSKEM OBDOBJU	1,94	2,03	3,00	96	68

Vir: Konverzija d.o.o. 2013-2015

V letu 2015 so čisti prihodki od prodaje znašali 1.511.444 EUR, kar je 119 odstotkov več kot leta 2014, ko so prihodki od prodaje blaga znašali 689.015 EUR. Rast prihodkov lahko pripišemo predvsem izboljšani ponudbi produktov pa tudi širitvi poslovanja na tuje trge.

Poslovni odhodki so leta 2015 znašali 1.483.293 EUR in so bili za 126 odstotkov večji kot leto prej, ko so poslovni odhodki znašali 655.898 EUR.

6.3 Izkaz bilančnega dobička

V preglednici 3 je predstavljen izkaz bilančnega dobička za zadnja tri poslovna leta. Prvi trije številčni stolpci prikazujejo bilančne podatke poslovnih let, v četrtem in petem pa je izračunan odstotni indeks za obravnavana obdobja. Podatki so v evrih.

Preglednica 3: Izkaz bilančnega dobička

<i>Postavka</i>				<i>Indeks</i>	<i>Indeks</i>
	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>1/2</i>	<i>3/4</i>
	1	2	3	4	5
A. ČISTI DOBIČEK POSLOVNEGA LETA	24.047	27.297	11.062	88	247
B. PRENESENI ČISTI DOBIČEK	47.723	20.426	9.364	234	218
C. BILANČNI DOBIČEK	71.770	47.723	20.426	150	234

Vir: Konverzija d.o.o. 2013-2015

Čisti dobiček obračunskega obdobja je leta 2015 znašal 24.047 EUR in je bil za 12 odstotkov manjši kot leta 2014. Leta 2014 je čisti dobiček znašal 27.297 EUR in je bil za 147 odstotkov večji kot leta 2013, ko je ta znašal 11.062 EUR. Leta 2015 je bila vrednost bilančnega dobička 71.770 EUR. Podjetje vsa leta posluje z dobičkom.

7 ANALIZA POSLOVANJA PODJETJA S KAZALNIKI POSLOVANJA

Analiza poslovanja podjetja s računovodskimi kazalniki omogoča poslovodstvu pregled nad poslovanjem podjetja in daje osnovo za nadaljnje poslovne odločitve.

7.1 Kazalniki stanja financiranja (vlaganja)

Kazalniki stanja financiranja so usmerjeni v analizo financiranja podjetja. Kazalniki so statični, kar pomeni, da prikažejo stanje financiranja na določen dan. Izračunamo jih na podlagi podatkov na pasivni strani bilance stanja. Zanimajo nas predvsem delež kapitala, dolgov in časovnih razmejitev v strukturi vseh virov financiranja. Ti kazalniki so pomembni za dolgoročne odločitve o politiki financiranja podjetja, zunanjim uporabnikom oziroma posojilodajalcem pa kažejo tveganost pri vračilu posojil. Z njimi torej ugotavljamo strukturo finančnih sredstev oz. stopnjo finančne neodvisnosti. Slika 3 prikazuje mesto kazalnikov financiranja v bilanci stanja.

PASIVA (viri financiranja, obveznosti do virov financiranja)		
KAPITAL	RAZLIČNE OBLIKE KAPITALA	KAZALNIKI FINANCIRANJA PRIKAZUJEJO DELEŽ POSAMEZNE POSTAVKE PASIVE GLEDE NA NJENO NADREJENO POSTAVKO (STRUKTURA PASIVE)
OBVEZNOSTI	DOLGOROČNE REZERVACIJE	
	RAZLIČNE OBLIKE DOLGOROČNIH OBVEZNOSTI	
	RAZLIČNE OBLIKE KRATKOROČNIH OBVEZNOSTI	

Slika 3: Mesto kazalnikov financiranja v bilanci stanja

Vir: Mayr 2007, 139.

7.1.1 Stopnja lastniškosti financiranja

Stopnja lastniškosti financiranja nam prikaže, koliko je lastniškega financiranja, ki so ga omogočili lastniki, ko so vložili osnovni kapital v podjetje. Velika vrednost tega kazalnika izraža varno finančno politiko podjetja, ki zmanjšuje donos na vloženi kapital. Ta kazalnik je smiselno primerjati s kazalnikom donosnosti kapitala (Šuštar 2009, 45).

Vrednost kazalnika 1 oziroma 100 odstotkov bi pomenila, da se podjetje v celoti financira s kapitalom in je brez dolgov (Šuštar 2009, 46).

$$\text{Stopnja lastniškosti financiranja} = \frac{\text{kapital}}{\text{obveznosti do virov sredstev}}$$

$$\text{Stopnja lastniškosti financiranja}_{2013} = \frac{42.348}{139.403} = 30,38 \%$$

$$\text{Stopnja lastniškosti financiranja}_{2014} = \frac{69.645}{176.954} = 39,36 \%$$

$$\text{Stopnja lastniškosti financiranja}_{2015} = \frac{93.692}{343.908} = 27,24 \%$$

Iz izračunanega kazalnika lahko povzamemo, da je podjetje v veliki meri odvisno od tujih virov financiranja, saj je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2015 le 27,24 odstotka, kar je najnižje do zdaj. V primerjavi z letom 2014 se je delež kapitala zmanjšal za 12,12 odstotne točke.

7.1.2 Stopnja dolžniškosti financiranja

Stopnja dolžniškosti financiranja prikazuje delež dolgov v celotnih obveznostih do virov sredstev. Po svoji vsebini nam pove, kolikšen del obveznosti do virov sredstev se nanaša na dolgove (Mayr 2007, 140).

Vrednost kazalnika 1 oziroma 100 odstotkov bi pomenila, da se podjetje v celoti financira z dolgovi. Med dolgove štejemo celotno pasivno stran bilance stanja razen kapitala in časovnih razmejitev.

$$\text{Stopnja dolžniškosti financiranja} = \frac{\text{dolgovi}}{\text{obveznosti do virov sredstev}}$$

$$\text{Stopnja dolžniškosti financiranja}_{2013} = \frac{96.411}{139.403} = 69,16 \%$$

$$\text{Stopnja dolžniškosti financiranja}_{2014} = \frac{105.226}{176.954} = 59,47 \%$$

$$\text{Stopnja dolžniškosti financiranja}_{2015} = \frac{250.216}{343.908} = 72,76 \%$$

Kot smo lahko videli že v prejšnjem kazalniku, ima podjetje nizek delež kapitala v obveznostih do virov sredstev. Priporočljiva vrednost tega kazalnika je 50 odstotkov ali manj. Iz izračunanih kazalnikov je razvidno, da se je podjetje v letu 2015 v 72,76 odstotka financiralo s posojili, kar pomeni, da podjetje ni finančno neodvisno.

7.2 Kazalniki investiranja (naložbenja)

Kazalniki investiranja spadajo v skupino kazalnikov navpičnega finančnega ustroja. Izračunajo se s primerjavo ožjih delov sredstev z njihovimi širšimi deli ali celoto. Mesto kazalnikov financiranja prikazuje slika 4. S pomočjo teh kazalnikov izračunamo delež trajnih sredstev, obratnih sredstev, zalog, terjatev itd. v povprečnem stanju sredstev (Mayr 2007, 142).

AKTIVA (naložbenje)			
KAZALNIKI INVESTIRANJA PRIKAZUJEJO DELEŽ POSAMEZNE POSTAVKE AKTIVE GLEDE NA NJENO NADREJENO POSTAVKO (STRUKTURA AKTIVE)	RAZLIČNE VRSTE STALNIH SREDSTEV	STALNA SREDSTVA	SREDSTVA
	RAZLIČNE VRSTE OBRATNIH SREDSTEV	KRATKOROČNA SREDSTVA	
	RAZLIČNE VRSTE OSTALIH GIBLJIVIH SREDSTEV		

Slika 4: Mesto kazalnikov investiranja v bilanci stanja

Vir: Mayr 2007, 142.

7.2.1 Stopnja osnovnosti investiranja

Kazalnik nam kaže delež osnovnih sredstev med vsemi sredstvi. Povečanje vrednosti kazalnika pomeni, da podjetje skrbi za obnovo in rast, medtem ko njegovo zmanjšanje lahko pomeni, da podjetje hitro raste ter da so se relativno povečala kratkoročna sredstva (zaloge, terjatve, denarna sredstva), ali pa pomeni dezinvestiranje osnovnih sredstev. Povezava med načinom financiranja in vrednostjo kazalnika ni neposredna (Šuštar 48, 2009).

$$\text{Stopnja osnovnosti investiranja} = \frac{\text{osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti)}}{\text{sredstva}}$$

$$\text{Stopnja osnovnosti investiranja}_{2013} = \frac{3.440}{139.403} = 2,47 \%$$

$$\text{Stopnja osnovnosti investiranja}_{2014} = \frac{5.221}{176.954} = 2,95 \%$$

$$\text{Stopnja osnovnosti investiranja}_{2015} = \frac{7.068}{343.908} = 2,06 \%$$

Delež osnovnih sredstev med vsemi sredstvi je v letu 2015 znašal 2,06 odstotka, kar je najnižje do zdaj. Podjetje nima veliko osnovnih sredstev, saj je večina opreme najete. Posledica znižanja kazalnika je lahko tudi povečanje zalog trgovskega blaga.

7.2.2 Stopnja obratnosti investiranja

Kazalnik kaže delež obratnih sredstev v vseh sredstvih. Večji delež imajo predvsem podjetja v trgovinskih, storitvenih in podobnih dejavnostih. Povečanje vrednosti lahko pomeni povečanje obsega poslovanja ali pa se vrednost povečuje zaradi kopičenja zalog ali neizterjanih terjatev.

Med obratna sredstva spadajo zaloge materiala, nedokončane proizvodnje, proizvodov in trgovskega blaga, skupaj s predujmi za zaloge, kratkoročne in dolgoročne poslovne terjatve ter denarna sredstva. Med obratna sredstva lahko štejemo tudi kratkoročne odložene stroške in kratkoročno odložene odhodke.

$$\text{Stopnja obratnosti investiranja} = \frac{\text{obratna sredstva}}{\text{sredstva}}$$

Stopnja obratnosti investiranja 2013	$\frac{92.743}{139.403} = 66,53 \%$
Stopnja obratnosti investiranja 2014	$\frac{132.252}{176.954} = 74,74 \%$
Stopnja obratnosti investiranja 2015	$\frac{283.145}{343.908} = 82,33 \%$

V letu 2015 se je v primerjavi z letom 2014 stopnja obratnosti investiranja povečala za 7,59 odstotne točke. Glede na to, da se je tudi v letu 2014 glede na leto 2013 stopnja obratnosti investiranja povečala za 8,21 odstotne točke, lahko povečanje kazalnika pripišemo povečanemu obsegu poslovanja in povečanju zalog trgovskega blaga.

7.2.3 Stopnja finančnosti investiranja

Stopnja finančnosti investiranja prikazuje udeležbo finančnih naložb v sredstvih. V majhnih podjetjih običajno ta kazalnik nima visokih vrednosti, saj podjetja redko vložijo sredstva v finančne naložbe (Mayr 2007, 143).

$$\text{Stopnja finančnosti investiranja} = \frac{\text{vsota dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb}}{\text{sredstva}}$$

$$\text{Stopnja finančnosti investiranja}_{2013} = \frac{7.500}{139.403} = 5,38 \%$$

$$\text{Stopnja finančnosti investiranja}_{2014} = \frac{7.500}{176.954} = 4,24 \%$$

$$\text{Stopnja finančnosti investiranja}_{2015} = \frac{22.500}{343.908} = 6,54 \%$$

Vrednost finančnih naložb se v letu 2015 poveča za 2,3 odstotne točke zaradi danega posojila družbam v skupini.

7.3 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Pri teh kazalnikih se med seboj primerjajo postavke iz aktivne in pasivne strani bilance stanja. Njihova največja izrazna moč je v izkazovanju višine in strukture obratnih sredstev in tekočih obveznosti ter vpliv njihovih sprememb na dolgoročno finančno ravnotežje podjetja. Če se nekateri izmed kazalnikov vodoravnega finančnega ustroja zmanjšujejo v več zaporednih obdobjih, je to lahko znak poslabšane likvidnosti podjetja (Šuštar 2009, 49).

AKTIVA (naložbenje)			PASIVA (viri financiranja, obveznosti do virov financiranja)	
RAZLIČNE VRSTE STALNIH SREDSTEV	STALNA SREDSTVA	SREDSTVA	KAPITAL	RAZLIČNE OBLIKE KAPITALA
RAZLIČNE VRSTE OBRATNIH SREDSTEV	KRATKOROČNA SREDSTVA		OBVEZNOSTI	DOLGOROČNE REZEVACIJE
RAZLIČNE VRSTE OSTALIH GIBLJIVIH SREDSTEV				RAZLIČNE OBLIKE DOLGOROČNIH OBVEZNOSTI
				RAZLIČNE OBLIKE KRATKOROČNIH OBVEZNOSTI
SODILA VODORAVNEGA FINANČNEGA USTROJA PRIKAŽUJEJO PRIMERJAVO MED RAZLIČNIMI POSTAVKAMI AKTIVE IN PASIVE				

Slika 5: Mesto kazalnikov vodoravnega finančnega ustroja v bilanci stanja

Vir: Mayr 2007, 146.

7.3.1 *Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev*

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev nam prikazuje, kolikšen je delež lastniškega financiranja osnovnih sredstev. Za podjetje je najboljše, da so osnovna sredstva financirana z lastnim kapitalom oziroma z dolgoročnimi posojili.

Dobre vrednosti koeficienta so okoli 1 ali večje. Vrednost 1 pomeni, da je vsa neodpisana vrednost osnovnih sredstev financirana s kapitalom. Vrednosti večje od 1 pomenijo, da so neodpisana osnovna sredstva v celoti financirana s kapitalom in da so s kapitalom financirana tudi druga sredstva. Vrednost kazalnika pod 1 pomeni, da je s kapitalom financiran le del neodpisane vrednosti osnovnih sredstev (Mayr 2007, 147).

$$\text{Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev} = \frac{\text{kapital}}{\text{osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti)}}$$

$$\text{Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev}_{2013} = \frac{42.348}{3.440} = 12,31$$

$$\text{Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev}_{2014} = \frac{69.645}{5.221} = 13,34$$

$$\text{Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev}_{2015} = \frac{93.692}{7.068} = 13,26$$

Vrednost koeficienta je skozi vsa leta nad 1, kar pomeni, da so vsa osnovna sredstva v celoti financirana s kapitalom.

7.3.2 *Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti – hitri koeficient*

Hitri koeficient kaže sposobnost podjetja poravnati kratkoročne dolgove.

Če so kratkoročni dolgovi manjši od likvidnih sredstev, je njegova vrednost večja od 1, kar je dobro, in obratno, če so likvidna sredstva manjša od dolgov, je njegova vrednost manjša od 1, kar je slabo (Mayr 2007, 148).

Likvidna sredstva dobimo tako, da od kratkoročnih sredstev odštejemo zaloge in kratkoročne terjatve ter prištejemo denarna sredstva.

$$\text{Hitri koeficient} = \frac{\text{likvidna sredstva}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$$

$$\text{Hitri koeficient}_{2013} = \frac{27.454}{36.411} = 0,75$$

$$\text{Hitri koeficient}_{2014} = \frac{35.747}{76.718} = 0,47$$

$$\text{Hitri koeficient}_{2015} = \frac{53.602}{210.138} = 0,26$$

Hitri koeficient je v vseh treh letih pod 1, kar pa še ne pomeni, da ima podjetje težave s plačilno sposobnostjo. Vrednost kazalnika pod 1 lahko pomeni, da kratkoročni dolgovi v povprečju zapadejo kasneje kot unovčitev terjatev.

7.3.3 Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti – pospešeni koeficient

Ta koeficient temelji na predpostavki, da so zaloge najbolj nelikviden, a tudi najbolj tvegan del kratkoročnih naložb. Tako imamo v števcu kratkoročne terjatve skupaj z denarnimi sredstvi, ki predstavljajo bolj zanesljiv način poplačila obveznosti podjetja. Tak koeficient bolje izraža plačilno sposobnost podjetja (Šuštar 2009, 51).

Ta koeficient naj bi znašal vsaj 0,8. To pomeni, da bi za pokrivanje 20 odstotkov kratkoročnih obveznosti podjetje namenilo denar iz naslova prodaje zalog. To seveda velja za pogoje poslovanja, pri katerih podjetje nima težav z likvidnostjo, oziroma je to odvisno tudi od panoge, v katero sodi podjetje (Šuštar 2009, 51).

$$\text{Pospešeni koeficient} = \frac{\text{seštevek likvidnih sredstev in kratkoročnih terjatev}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$$

$$\text{Pospešeni koeficient}_{2013} = \frac{42.143}{36.411} = 1,16$$

$$\text{Pospešeni koeficient}_{2014} = \frac{68.806}{76.718} = 0,90$$

$$\text{Pospešeni koeficient}_{2015} = \frac{151.745}{210.138} = 0,72$$

Iz izračunanih podatkov vidimo, da je podjetje leta 2013 v celoti pokrivalo svoje kratkoročne obveznosti z likvidnimi sredstvi in s kratkoročnimi terjatvami. V letu 2015 je 28 odstotkov kratkoročnih obveznosti poravnalo s prodajo zalog.

7.3.4 Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti – kratkoročni koeficient

Kratkoročni koeficient kaže razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Pokaže nam sposobnost podjetja, da poravnava svoje kratkoročne dolgove s celotnimi kratkoročnimi sredstvi.

Vrednost večja od 1 pomeni, da ima podjetje več gibljivih sredstev kot kratkoročnih obveznosti in da je podjetje sposobno poravnati svoje kratkoročne dolgove s kratkoročnimi sredstvi. Priporočena vrednost kratkoročnega koeficienta za trgovinsko dejavnost je 1,50.

$$\text{Kratkoročni koeficient} = \frac{\text{kratkoročna sredstva}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$$

$$\text{Kratkoročni koeficient}_{2013} = \frac{100.243}{36.411} = 2,75$$

$$\text{Kratkoročni koeficient}_{2014} = \frac{139.752}{76.718} = 1,82$$

$$\text{Kratkoročni koeficient}_{2015} = \frac{291.615}{210.138} = 1,39$$

Kratkoročni koeficient vsako leto pada, kar lahko kaže na zmanjšano plačilno sposobnost podjetja. Leta 2015 je v primerjavi z letom 2013 vrednost kazalnika padla za 49,50 odstotka.

7.4 Kazalniki obračanja

Pri kazalnikih obračanja se primerjajo podatki iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida (slika 6). Prikazujejo hitrost obračanja posameznih sredstev, ki se lahko meri v koeficientu ali dnevih.

Poznavanje hitrosti obračanja posameznih sredstev je izrednega pomena za presojanje kakovosti poslovanja. (Mayr 2007, 149).

AKTIVA (naložbenje)			PASIVA (viri financiranja; obveznosti do virov financiranja)	
RAZLIČNE VRSTE STALNIH SREDSTEV	STALNA SREDSTVA	SREDSTVA	KAPITAL	RAZLIČNE OBLIKE KAPITALA
RAZLIČNE VRSTE OBRATNIH SREDSTEV	KRATKOROČNA SREDSTVA		OBVEZNOSTI	DOLGOROČNE REZEVACIJE
RAZLIČNE VRSTE OSTALIH GIBLJIVIH SREDSTEV				RAZLIČNE OBLIKE DOLGOROČNIH OBVEZNOSTI
		RAZLIČNE OBLIKE KRATKOROČNIH OBVEZNOSTI		

Kategorija	Poslovanje	Financiranje	Izrednost	Skupaj
PRIHODKI	Poslovni prihodki	Finančni prihodki	Drugi prihodki	prihodki
– ODHODKI	Poslovni odhodki	Finančni odhodki	Drugi odhodki	odhodki
= IZID	EBIT (izid iz poslovanja)	Izid iz financiranja	Izid iz izrednosti	EBT
	+ DA = EBITDA			– T = E
Sodila obračanja se oblikujejo s primerjavo različnih kategorij izkaza poslovnega izida				

Slika 6: Mesto koeficientov obračanja v računovodskih poročilih

Vir: Mayr 2007, 149.

7.4.1 Koeficient obračanja obratnih sredstev

Koeficient obračanja obratnih sredstev kaže, kolikokrat se v določenem obdobju največkrat v letu dni obrnejo obratna sredstva (zaloge, terjatve, denarna sredstva) podjetja.

$$\text{Koeficient obračanja obratnih sredstev} = \frac{\text{poslovni odhodki v letu dni brez amortizacije}}{\text{povprečno stanje obratnih sredstev}}$$

$$\text{Koeficient obračanja obratnih sredstev}_{2013} = \frac{476.932}{86.600} = 5,51$$

$$\text{Koeficient obračanja obratnih sredstev}_{2014} = \frac{649.668}{112.498} = 5,77$$

$$\text{Koeficient obračanja obratnih sredstev}_{2015} = \frac{1.475.052}{208.184} = 7,09$$

Iz izračunanih kazalnikov lahko vidimo, da so se v podjetju obratna sredstva v letih 2013 in 2014 obrnila petkrat v letu dni, leta 2015 pa sedemkrat.

7.4.2 Koeficient obračanja zalog trgovskega blaga

Koeficient obračanja zalog trgovskega blaga kaže, kolikokrat letno se v podjetju obrnejo zaloge. Dneve vezave zalog trgovskega blaga izračunamo tako, da število dni v letu delimo s koeficientom obračanja zalog trgovskega blaga.

$$\text{Koeficient obračanja zalog trgovskega blaga} = \frac{\text{prodano blago v letu dni po nabavni vrednosti}}{\text{povprečno stanje zalog blaga po nabavni vrednosti}}$$

$$\text{Koeficient obračanja zalog trgovskega blaga}_{2013} = \frac{496.650}{46.211} = 10,75$$

$$\text{Koeficient obračanja zalog trgovskega blaga}_{2014} = \frac{692.695}{64.523} = 10,74$$

$$\text{Koeficient obračanja zalog trgovskega blaga}_{2015} = \frac{1.513.527}{105.408} = 14,36$$

Če koeficient obračanja zalog preračunamo v dneve vezave trgovskega blaga, vidimo, da se je v letih 2013 in 2014 trgovsko blago zadrževalo v skladišču povprečno 34 dni. V letu 2015 se je trgovsko blago v povprečju prodalo v 25 dneh.

7.4.3 Koeficient obračanja terjatev do kupcev

Koeficient obračanja terjatev do kupcev nam pove, kolikokrat v letu se obrnejo terjatve. Višji kot je koeficient, hitreje se terjatve unovčujejo in obratno (Mayr 2007, 260).

$$\text{Koeficient obračanja terjatev do kupcev} = \frac{\text{prejemki od kupcev v letu dni}}{\text{povprečno stanje terjatev do kupcev}}$$

$$\text{Koeficient obračanja terjatev do kupcev}_{2013} = \frac{490.794}{10.558} = 46,49$$

$$\text{Koeficient obračanja terjatev do kupcev}_{2014} = \frac{689.015}{18.837} = 36,58$$

$$\text{Koeficient obračanja terjatev do kupcev}_{2015} = \frac{1.511.444}{46.455} = 32,54$$

Koeficient obračanja terjatev do kupcev skozi leta pada, kar pomeni, da kupci vsako leto kasneje poravnajo svoje obveznosti. Kupci so leta 2013 svoje obveznosti poravnali v 8 dneh, v letu 2015 pa v 11 dneh.

7.5 Kazalniki gospodarnosti

Poslovni sistem posluje gospodarno, ko so vsi prihodki večji od vseh odhodkov, se pravi, da ustvarja dobiček. Koeficientov gospodarnosti ne računamo le na ravni poslovnega sistema, ampak tudi na ravni posamezne organizacijske enote oziroma poslovnega učinka (Milost 2009, 166).

Kazalnike izračunamo na podlagi podatkov iz izkaza poslovnega izida (slika 7). S tehnično tehnološkega vidika kažejo učinkovitost porabe sredstev, s širšega gospodarskega vidika pa uspešnost porabe sredstev.

Čim večja je vrednost teh kazalnikov, tem boljše je poslovanje.

Kategorija	Poslovanje	Financiranje	Izrednost	Skupaj
PRIHODKI	Poslovni prihodki	Finančni prihodki	Drugi prihodki	prihodki
– ODHODKI	Poslovni odhodki	Finančni odhodki	Drugi odhodki	odhodki
= IZID	EBIT (izid iz poslovanja)	Izid iz financiranja	Izid iz izrednosti	EBT
	+ DA = EBITDA			– T = E
Sodila obračanja se oblikujejo s primerjavo različnih kategorij izkaza poslovnega izida				

Slika 7: Izkaz poslovnega izida kot podlaga sodil gospodarjenja

Vir: Mayr 2007, 152.

7.5.1 Koeficient gospodarnosti poslovanja

Kazalnik prikazuje razmerje med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki. Da podjetje posluje gospodarno, mora biti vrednost kazalnika nad 1, kar pomeni, da lahko s prihodki iz poslovanja pokrije vse stroške iz poslovanja

$$\text{Koeficient gospodarnosti poslovanja} = \frac{\text{poslovni prihodki}}{\text{poslovni odhodki}}$$

$$\text{Koeficient gospodarnosti poslovanja}_{2013} = \frac{496.650}{480.395} = 1,03$$

$$\text{Koeficient gospodarnosti poslovanja}_{2014} = \frac{692.695}{655.898} = 1,06$$

$$\text{Koeficient gospodarnosti poslovanja}_{2015} = \frac{1.513.527}{1.483.293} = 1,02$$

Na podlagi izračunanih koeficientov lahko vidimo, da podjetje posluje gospodarno, saj je vsa leta vrednost koeficienta nad 1.

7.5.2 Koeficient celotne gospodarnosti

Koeficient celotne gospodarnosti je eden temeljnih kazalnikov. Pove nam, koliko prihodkov smo ustvarili z enoto odhodkov (Mayr 2007, 153).

$$\text{Koeficient celotne gospodarnosti} = \frac{\text{prihodki}}{\text{odhodki}}$$

$$\text{Koeficient celotne gospodarnost}_{2013} = \frac{497.145}{483.385} = 1,03$$

$$\text{Koeficient celotne gospodarnost}_{2014} = \frac{699.440}{666.187} = 1,05$$

$$\text{Koeficient celotne gospodarnost}_{2015} = \frac{1.524.197}{1.494.748} = 1,02$$

Koeficienti celotne gospodarnosti so vsa leta nad 1, kar pomeni, da podjetje posluje z dobičkom.

7.5.3 Stopnja dobičkonosnosti poslovnih prihodkov

Kazalnik nam prikaže delež poslovnih prihodkov, ki odpadejo na poslovni izid iz poslovanja (Mayr 2007, 154).

$$\text{Stopnja dobičkonosnosti poslovnih prihodkov} = \frac{\text{poslovni izid iz poslovanja}}{\text{poslovni prihodki}}$$

$$\text{Stopnja dobičkonosnosti poslovnih prihodkov}_{2013} = \frac{16.255}{496.650} = 3,27 \%$$

$$\text{Stopnja dobičkonosnosti poslovnih prihodkov}_{2014} = \frac{36.797}{692.695} = 5,31 \%$$

$$\text{Stopnja dobičkonosnosti poslovnih prihodkov}_{2015} = \frac{30.234}{1.513.527} = 2,00 \%$$

Podjetje je imelo največji delež poslovnih prihodkov v poslovnem izidu leta 2014, ko je znašal 5,31 odstotka.

7.5.4 Stopnja čiste dobičkonosnosti prihodkov

Kazalnik prikazuje delež prihodkov, ki odpadejo na čisti poslovni izid. Višje kot so vrednosti, boljše je poslovanje podjetja.

$$\text{Stopnja čiste dobičkonosnosti prihodkov} = \frac{\text{čisti poslovni izid}}{\text{prihodki}}$$

$$\text{Stopnja čiste dobičkonosnosti poslovanja}_{2013} = \frac{11.062}{497.145} = 2,23 \%$$

$$\text{Stopnja čiste dobičkonosnosti poslovanja}_{2014} = \frac{27.297}{699.440} = 3,90 \%$$

$$\text{Stopnja čiste dobičkonosnosti poslovanja}_{2015} = \frac{24.047}{1.524.197} = 1,58 \%$$

Stopnja čiste dobičkonosnosti poslovanja je bila najboljša v letu 2014, ko je znašala 3,90 odstotka in najslabša v letu 2015, ko je znašala 1,58 odstotka.

7.6 Kazalniki donosnosti

Kazalniki donosnosti pojasnjujejo produktivno moč gospodarske družbe. Ko se povečata produktivnost in uspešnost podjetja, se povečajo tudi koeficienti. Ko se kazalniki donosnosti znižujejo, bo upadla tudi ekonomska učinkovitost podjetja (Ajpes 2016).

7.6.1 Čista donosnost kapitala – ROE

Čista donosnost kapitala je eden najpomembnejših in največkrat uporabljenih kazalnikov. Ta nam prikaže, kako uspešno je poslovodstvo upravljalo premoženje družbe. Prikaže, koliko denarnih enot dobička je ustvarila ena enota kapitala. Kazalnik je negativen, ko ima podjetje negativen čisti poslovni izid – čisto izgubo.

$$\text{Čista donosnost kapitala} = \frac{\text{čisti poslovni izid obračunskega obdobja}}{\text{povprečni kapital}}$$

Stopnja ROE ₂₀₁₃	$\frac{11.062}{36.817} = 30,05 \%$
Stopnja ROE ₂₀₁₄	$\frac{27.297}{55.997} = 48,75 \%$
Stopnja ROE ₂₀₁₅	$\frac{24.047}{81.669} = 29,44 \%$

Iz danih kazalnikov lahko razberemo, da je podjetje največjo donosnost kapitala doseglo leta 2014, ko je bila ta 48,75 odstotka. V letu 2015 se je ta znižal za 19,31 odstotne točke. Podjetje je s 100 enotami kapitala ustvarilo malce več kot 29 enot dobička.

7.6.2 Čista donosnost sredstev – ROA

Čista donosnost sredstev pokaže, kako uspešno je poslovodstvo upravljalo sredstva. Večja kot je vrednost kazalnika, bolj uspešno je podjetje. Kazalnik pove, koliko denarnih enot dobička je ustvarila enota sredstev. Kazalnik je pomemben predvsem za poslovodstvo, saj omogoča primerljivost tekočega poslovanja v času.

Kazalnik je negativen, ko ima podjetje negativen čisti poslovni izid – čisto izgubo.

$$\text{Čista donosnost sredstev} = \frac{\text{čisti poslovni izid obračunskega obdobja}}{\text{povprečna sredstva}}$$

Stopnja ROA ₂₀₁₃	$\frac{11.062}{123.898} = 8,93 \%$
Stopnja ROA ₂₀₁₄	$\frac{27.297}{158.179} = 17,26 \%$
Stopnja ROA ₂₀₁₅	$\frac{24.047}{260.431} = 9,23 \%$

Podjetje je imelo največjo donosnost sredstev v letu 2014, ko je ta znašala 17,26 odstotka. V letu 2015 je podjetje s 100 enotami sredstev ustvarilo 9,23 enot dobička.

8 SKLEP

Na podlagi računovodske analize temeljnih računovodskih izkazov in analize poslovanja s kazalniki lahko ugotovimo, da je podjetje v letu 2014 poslovalo bolje kot v letu 2015. Iz izračunanih kazalnikov lahko sklepamo, da hitra rast prodaje ne pomeni tudi rasti poslovnega izida – dobička.

Bilančna vsota je v letu 2015 znašala 343.908 EUR, kar je za 94 odstotkov več kot leta 2014. V letu 2015 imajo največji delež v strukturi sredstev zaloge, ki predstavljajo 41 odstotkov vseh sredstev. Na pasivni strani bilance stanja so se najbolj povečale obveznosti do dobaviteljev, ki predstavljajo 46,59 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev. Vrednost kapitala je 93.692 EUR, kar je za 35 odstotkov več kot leta 2014.

Čisti prihodki od prodaje so v letu 2015 za nekaj malega presegli poslovni načrt podjetja. Podjetje je imelo v poslovnem načrtu za leto 2015 1.500.000 EUR prihodkov od prodaje. Ta cilj je doseglo, saj so prihodki od prodaje znašali 1.511.444 EUR. Prihodki so bili v primerjavi z letom 2014 za 119 odstotkov večji. S povečano prodajo pa so zrastle tudi poslovni odhodki, ki so bili v primerjavi z letom 2014 večji za 126 odstotkov. Podjetje ima v letu 2016 v načrtu preseči 3.000.000 EUR prodaje.

Kazalniki gospodarnosti so v obdobju 2013–2015 pokazali, da je podjetje v letu 2014 poslovalo najbolj gospodarno. Koeficient gospodarnosti je vseskozi nad 1, kar pomeni, da podjetje vsa leta posluje gospodarno. Tudi izračunani kazalniki donosnosti so pokazali, da je podjetje v letu 2014 poslovalo najbolj produktivno.

Če izračunane kazalnike leta 2015 primerjamo s kazalniki dejavnosti – trgovine na drobno po internetu in po pošti, ugotovimo, da podjetje kljub slabšemu poslovanju vseeno posluje bolje kot dejavnost. Koeficient gospodarnosti podjetja je leta 2015 1,02, medtem ko je koeficient gospodarnosti dejavnosti znašal 0,99. Stopnja donosnosti sredstev je v podjetju znašala 9,23 odstotka, medtem ko je vrednost v dejavnosti negativna in znaša –3,73 odstotka (Bisnode 2016).

LITERATURA IN VIRI

- Ajpes. 2016. *FI-PO - Finančni podatki*. Dostopno prek:
[Http://www.ajpes.si/fipo/pojasnila_za_gd.asp](http://www.ajpes.si/fipo/pojasnila_za_gd.asp) (5. 9. 2016).
- Bergant, Živko. 2011. *Osnove analize poslovanja*. Ljubljana: Inštitut za poslovodno računovodstvo.
- Bergant, Živko. 2012. *Plačilna sposobnost in kapitalska ustreznost podjetja (računovodska analiza)*. Ljubljana: Inštitut za poslovodno računovodstvo.
- Bergant, Živko. 2013. *Analiza poslovanja od teorije do prakse (računovodski in finančni vidiki)*. Ljubljana: Inštitut za poslovno računovodstvo.
- Bisnode. 2016. *Bonitete.si*. Dostopno prek:
<http://www.bonitete.si/BoniteteCE/Pages/Company.aspx?Lang=sl-SI&Mode=SI&App=SI&CompanyDetailType=QuickView&CompanyId=311448>
(10.10.2016)
- Konverzija, d.o.o. 2013. *Računovodsko poročilo*. Interni dokumenti, Konverzija, d.o.o.
- Konverzija, d.o.o. 2014. *Računovodsko poročilo*. Interni dokumenti, Konverzija, d.o.o.
- Konverzija, d.o.o. 2015. *Računovodsko poročilo*. Interni dokumenti, Konverzija, d.o.o.
- Leva Bukovnik, Marjana. 2009. *Finančno računovodstvo*. Ljubljana: Zavod IRC.
- Leva Bukovnik, Marjana in Bojan Mlinarič. 2009. *Temelji računovodstva*. Ljubljana: Zavod IRC.
- Mayr, Branko. 2003. *Uvod v računovodsko poročanje in proučevanje*. Dostopno prek:
[Http://www.vsr.si/clanki/UVOD%20V%20RACUNOVODSKO%20POROCANJE%20IN%20PROUCEVANJE.pdf](http://www.vsr.si/clanki/UVOD%20V%20RACUNOVODSKO%20POROCANJE%20IN%20PROUCEVANJE.pdf) (21. 9. 2016).
- Mayr, Branko. 2007. *Uvod v računovodstvo*. Ljubljana: Abeceda storitve.
- Melavc, Dane, Aleš Novak in Majda Kokotec-Novak. 2012. *Gospodarjenje in računovodstvo*. Celje: Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije.
- Melavc, Dane in Franko Milost. 2003. *Računovodstvo*. Koper: Fakulteta za management.
- Milost, Franko. 2007. *Računovodstvo človeških zmožnosti: zakaj klasične bilance ne kažejo prave slike o premoženjskem in finančnem stanju podjetij in o njihovi uspešnosti?*. Koper: Fakulteta za management.
- Milost, Franko. 2009. *Osnove računovodstva*. Koper: Fakulteta za management.
- Pavliha. *Računovodske informacije potrebne za poslovodno odločanje - stroški*. Dostopno prek: [Http://www.pavliha.org/poslovodno_racunovodstvo/stroski.htm](http://www.pavliha.org/poslovodno_racunovodstvo/stroski.htm) (15.9.2016).
- PSR - Pravila skrbnega računovodenja*. Dostopno prek: <http://www.si-revizija.si/sites/default/files/standardi/psr-2016.pdf> (21.9.2016).
- Robnik, Lidija. 2008. *Stroškovno računovodstvo*. Ljubljana: Zavod IRC.
- Slovenski računovodski standardi (2016) z dodanimi Pravili skrbnega računovodenja*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
- SRS - Slovenski računovodski standardi*.
[Http://www.zvezarfr.si/zakonodaja/predpisi/slovenski-racunovodski-standardi](http://www.zvezarfr.si/zakonodaja/predpisi/slovenski-racunovodski-standardi)
(4. 12. 2015).

Šuštar, Rosana. 2009. *Analiza bilanc z revizijo*. Ljubljana: Zavod IRC.

Turk, Ivan in Dane Melavc. 2001. *Računovodstvo*. Kranj: Moderna organizacija.

